

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinsheimii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. I

urn:nbn:de:bsz:31-103771

IOANNIS
FREINSHEMII
COMMENTARII IN
LIBROS SVPERSTITES Q. CVRTII,
DE REBVS GESTIS ALEXANDRI
MAGNI

Xposito Q. Curtii de rebus Alexandri libros superstites in mentem venit illius iudicium, quod ex Gaio I. Cto. in legem primam de Origine Iuris, Compositores Digestorum retulerunt: interpretationem promittentibus inconueniens esse, omisso initio, atque origine non repetita, atque illius, ut ita dixerim manibus protinus materiam interpretationis tractare: namque, ut prosequitur, ista praefationes & libentius nos ad lectionem propositae materiae producemus; Et cum ibi venerimus, euidentiore praestant intellectu. Itaque visum est prius de ipso auctore agere. Cui rei in primis faciunt testimonia doctorum hominum, quae tam ab aliis iam collecta, quam à nobis recens notata, hic subiiciemus, hoc ordine ut primum quae ad nomen, conditionem, aetatem eius attinent proponamus, deinde quae ad dictionem & historiam.

CAP. I.

De Curtii nomine, aetate, conditione.

FRANCISCUS Modius initio Notarum in Curtium. Quod R. F. F. I. cognomen Curtio asseruerim; in eo adeo culpam non deprecor, ut etiam laudem deberi mihi commendam, cum ad scriptorem non malum, certe in historia, quam memoria mandauit, unicum, mea opera quasi postliminio cognomen suum rediit. Et facerem profecto flagitium, si, cum eadem hoc perpetuus veterum librorum consensus tribuat, amplius in re manifestaria disputarem. Atque cum hoc bene successit, quod primum erat (neque enim quis fuerit Curtius, quae aetate vixerit, satis sciri potuit, quamdiu eius praenomen, nomen, cognomen in incerto fuerit) spes est fore, ut etiam aliquando illa, quae modo dixi, Dis secundis eruantur.

II. Christophorus Bruno in Epistola Nuncupatoria ad Albertum Bavariae Ducem. Porro quo tempore Q. Curtius vixerit, non satis certum est, cum ne haec quidem, quae supersunt eius scriptoris, integra ad nos peruenierint. Certe Romanum fuisse, satis constat, quod non solum styli ipsius tersissima puritas ad Romanum solum ad amissum sit formata, verum etiam ipse temporum Romani in periti, in quarto, octauo, & decimo libris, non obscure mentionem faciat: ut mihi non immerito mirum videatur, nec à Quintiliano inter scriptores Romanos, propter phrasin reustioribus simillimam, recenseri, nec à quoquam alio veterum huius mentionem fieri.

B 2

III. Mat-

De ætate CVRTII doctorum coniecturæ. Eum sub Augusto

III. Matthæus Raderus in prolusionibus ad historiam Curtii, cap. I. Curtios ego varios apud veteres auctores, Cæsarem primorum a quo potissimum laudatos (nam de his agitur, & quaritur) lego. Princeps est apud Ciceronem ad Q. Fratrem lib. 3. epist. 2. De ambitu, inquit, postulati sunt omnes qui Consulatum petunt; à Memmio Domitius, à Q. Curtio bono & erudito adolescente Memmius. Alius apud Luvenalem orator, seu caussidicus celebratur Satyra XI.

— te consule, dic tibi quis sit

Orator vehemens, an Curtius, an Matho. Alius Curtius est apud Tranquillum in album clarorum rhetorum relatus. Rorsus videtur alius apud Plinium & Tacitum, quem gladiatore genitum affirmant. [Alius & Curtius Salassus apud Euseb. num. M DCCCCLXXVI.] Videndum nunc quis ex his omnibus auctor sit historiae de rebus Alexandri Magni. Nam omnino nemo vnus mentionem hac de re quisquam habuit eorum, qui de quatuor illis Curtiis aliquid prodidit; nemo inquam à Curtio compositas Alexandri res vnquam testatus est. Ac primum quidem, Curtium Luvenalis hinc profusus amandamus; in enim non est Q. Curtius Rufus, uti passim in antiquis chartis editis, ineditis appellatur, sed Curtius Montanus, de quo idem Sat. 4.

Montani quoque venter adest abdomine tardus. Plura de hoc Tacitus libr. 4. histor. itaque hunc taciti præterimus.

IV. F. Angelus Rocha in bibliotheca Vaticana. Hunc Alani Mamutius eum esse putat, qui à Cicerone ad Q. Fratrem Epist. 2. lib. 3. nominatur bonus & pereruditus adolescens. Scripsisse autem eum sub Augusto, conicitur ex eius historia lib. 10. circa finem. Idem sentit Wolfius Rer. Memorab. Centur. 1.

V. Raderus dicto loco. Curtium Tullianum, quem primo loco posuimus, existimat historiae de Alexandro M. scriptorem illustris & eruditus vir Io. Georgius Heruvartius, cuius opus chronologicum legitur, sed refutatur à Lipsio, cum omnibus aliis, qui illos Virgilii versus à Georg. transcriptos de illa Curtii nocte in X. notata interpretantur:

Ille etiam extincto miseratus Cæsare Romam,

Cum caput obscura nitidum ferrugine textit,

Impiaque æternam timuerunt sæcula noctem.

Nec illam tantum noctem accipit Heruvartius quæ mortem Iulii secuta est, sed omnino totum illud tempus, quo inter Augustum, & Iulium interregnum fuit. Aeternam hanc noctem, defectio- nem quoque solis longiorem interpretatur, cum toto fere anno maligna solis lux fulsit, nec splendorem suum vnquam fere serena fronte explicauit. Plutarchus in Iulii vita: ὄλοντο γὰρ ἐκείνου ἐνιαυτὸν ὄχλος μὲν ὁ κύνδ. & κρη μαρμαρυγὰς ἐν ἔχρῳ ἀνίταται. ἀδραὶς δὲ καὶ λιπὼν ἀπ' αὐτῆς καλῆς τὸ θεμεν. Toto namque anni illius spacio pallens globus, & sine splendore oriens, imbecillum actenuem ex se calorem emittebat. De eodem [Tibullus 2. 5.] Plinius lib. 2. c. 30. Fiunt prodigiosi & longiores solis defectus, qualis occiso dictatore Cæsare, & Antoniano bello totius pæne anni continuo pallore. Hunc tamen non fuisse auctorem de Alexandri M. rebus ostendit Iustus Lipsius, uti dixi. qui negat Virgilii versus huc pertinere. Est, inquit, &c. verba Lipsii infra n. XV. referemus.

VI. Ioannes Iacobus Frisius in Bibliotheca Chronologica sub Octauiio Augusto Anno Domini X. Q. Curtius Augusti temporibus fuit. Miletus lib. V. historia de Literatura.

VII. Raderus d. l. Io Georgius Heruvartius, quem paulo ante laudauit, existimat, eum Cicerone adhuc superstiti, ante bellum civile Cæsaris & Pompeii iam causas egisse, & verba Curtii à X. refert ad mortem Iulii Cæsaris, ex quo sequitur, illius opinione Curtium Augusto imperante

se histo-

vixisse, & Tiberio. Rhetorem fuisse Suetonio memoratum.

te historiam suam composuisse, nec enim ultra Augustum vixisse potuit; nisi avum illius ultra centesimum propagare velis. Minimum enim octauum decimum, aut etiam vigesimum egit, cum in forum est progressus; dudum ante Octavianum quoque natum oportuit. Sed cum locus Curtii è X. de Julio Cesare accipi non possit, vix recte affirmat Lipsius, eosque nugari doceat, qui id tradidere, missum hunc adolescentem Ciceronis faciamus.

VIII. Ioannes Maria Catanæus in Commentariis ad Plinii Epistolar. lib. 7. Epist. 27. Lego in fide digno exemplari, Historiam de gestis Alexandri compositam Q. Curtio Ruso: qui inibi fateatur, se fuisse sub Augusto & Tiberio.

IX. Raderus dicto loco. Catanæus ergo, & Pithæus sub Augusto & Tiberio vixisse, & scripsisse Curtium arbitrantur: sed non ostendunt, nisi quod Catanæus narret se legisse in fide digno exemplari historiam de gestis Alexandri compositam à Q. Curtio Ruso, qui inibi fateatur se fuisse sub Augusto & Tiberio. Et mox:

X. Ego tamen alia omnia sentio, censeoque Augusto imperante natum, Tiberio regnante florere cepisse & scribere; illaque Curtii è W. de Tyro & X. de nocte, & nono sidere accipienda de morte Augusti, & noua Tiberii successione, & deinceps imperio per annos tres & viginti administrato. Nec interim insitias eo potuisse avum ad Claudium usque propagasse. Primam sententiæ nostræ rationem ex elegantissimo, & qui aureum Latinitatis saculum omnino sapiat, stylo Curtii duco, ut non dubitem illum summis rerum Romanarum scriptoribus Sallustio, Livio, Cesari, Ciceroni admouere: Tacito certe & Suetonio, Floro, & hoc genus iam sequioris sæculi auctoribus sine ulla dubitatione proponendum omnes, qui paulo emunctioris nati & delicatioris palati tersarumque aurium erunt, & gustum nobilissimæ ætatis verum habent, iuxta mecum censebunt. Primum nostri sæculi testem hoc loco, infra mox altero capite, plures adducturi producimus, Putecanum, inquam, regium Louanii doctorem, & Lipsii successorem, & nostrum amicum, qui ita de Curtio verissime iudicauit. Verba Putecani referentur infra, ubi de stylo Curtii iudicia proponuntur. Vespasiani autem ævo ab illis Tulliano & Iuliano calamo destitutum est, ut Plinius secundus se reprehensum etiam ab æui sui scripturientibus aiat, quod Ciceronem volueret & imitaretur, adeo vitioso iam illo ævo vitium erat, vitio carere, id est, Ciceronem sequi & stylo exprimere. Alteram causam subitico ex Curtii verbis è W. & X. petitis ad Augusti mortem & Tiberii inaugurationem esse accommodanda, quod ut facilius tibi ipsi persuadeas, adduco similitimum è Velleio locum, qui mirifice nostrum illustrat & affirmat. Venitur, inquit, lib. 2. c. 123. ad tempus, in quo plurimum fuit motus (de morbo & morte Augusti agit) quid tunc homines timuerint, quæ senatus trepidatio &c. & infra c. 125. Tulit protinus & voti. &c. subitico dein iterum c. 126. reuocata in forum fides &c. & in fine libri 2. Iupiter Capitoline, & auctor &c. Professus, inquit, Paterculi est adulatio: non eo negatum, sed eodem sensu Curtius & Valerius Maximus de Tiberio non sine palpo prolocuti. Et in primis (inquit in Seiani cæde aliquanto post Val. Max. 9, 11. f.) auctor ac tutela nostræ incolumitatis, ne excellentissima merita &c.

XI. Casaubonus in Animaduersionibus ad Suetonium in Indice excellentium Rhetorum, vbi nominatur Q. CURTIUS RUFUS. Hunc illum esse cuius historia rerum Alexandri elegantissime scripta in Doctorem manibus versatur, pane assentior viri eruditissimæ existimantibus. At ille Curtius Rufus, cuius meminit Tacitus Annalium II, 20. cum nostro Rhetore nihil videtur commune habuisse.

XII. Barnabas Briffonius de Regno Persarum lib. 1. Q. CURTIUS RUFUS,
B 3 ex cuius

CURTIVM fuisse procos. Africae ex Tacito.

ex cuius scriptis toties à me auctoritas in his libris ad faciendam fidem petitur, iis temporibus vixit, quibus bonae artes & studia literarum floruisse, nemo infirmari potest. Nam nisi me coniectura fallit, hic historiae Alexandri auctor, Curtius ille Rufus est, qui inde à Tiberii temporibus Rempublicam attigit, & cui, dum Africae Proconsul velut comes & sectator haereret, spectrum muliebri figura sese obtulit, eique provincia praefuturum eum praedixit. Quod & eventus re ipsa comprobavit. Claudio enim imperante Africanam cum imperio obtinuit, triumphaliaque insignia adeptus, ibi diem obiit; quemadmodum Tacitus Annalium 11, 20. & Plinius Epist. 27. lib. 7. memorant. Itaque ad Claudium Imp. pertinet, quod ille lib. 10. scribit, in haec verba: proinde iure meritoque pop. Rom. &c. Idemque mecum sentiet, qui de eius loci interpretatione Suetonium in Claudio c. 10. 11. & Iosephum lib. 19. Antiquitat. c. 2. & 3. consulat: à quibus discet, post Caii cadem per biduum, de mutando Reip. statu, adserendaque communi libertate, haesitatum. Senatu vero segnior in exequendis conatibus, per tedium ac disensionem diversa consensum, & multitudinem, quae circumstabat, Rectorem unum, & nominatim Claudium, exposcentium, imperium eis stabilitum atque firmatum. His & illud addam, Curtium hunc Rufum à Suetonio clarorum Rhetorum albo adscriptum fuisse. Manuscriptis enim eius argumenti codicibus, tam eorum quae extant, quam quae iniuria temporis perierunt capitulum, Catalogum seu Indicem breuem reperiri Achilles Stadius testatur: in quo Porcio Latroni Q. Curtius Rufus subiungitur.

XIII. Popma in notis ad Curtium 10, 9, 3. Sunt qui Curtium sub Augusto vixisse ex hoc loco colligunt; alii sub Tiberio & Claudio. Ianus Ruygersius lib. 1. c. 19. Variarum Lectionum, sub Vespasiano principe eum floruisse contendit; at Barnabas Brissonius (de regno Perlarum lib. 1.) haec verba de Claudio Imp. intelligenda esse censet; ex Suetonio in Claudio c. 10. & 11. & Iosepho lib. 19. Antiquitat. cap. 2. & 3. Q. vero Curtium vixisse temporibus Augusti, vel Tiberii, colligitur ex Indice Rhetorum praefixo Suetonii libello de claris Rhetoribus. L. Cestius Pius, M. Porcius Latro, Q. Curtius Rufus. P. subiungitur Curtius Cestio & Latroni. At Cestius vixit Augusti anno XXXI. Latro Augusti anno XL. ut Hieronymus in Chronicis testatur. In eodem Indice longo ordine post Curtium refertur M. Fabius Quintilianus; qui sub Vespasiano vixit. Illum autem Curtium Rhetorem hunc esse auctorem historiae Alexandri elegantissime scripta docti viri existimant, quibus ego libenter consentio. IDEM in epistola ad Hesselum filium. De parentibus vero Curtii, aut quo tempore vixerit, nihil certi constat, praeter quod ex decimi libri verbis eum sub Augusto fuisse nonnulli colligunt; alii sub Tiberio & Claudio: certe iis temporibus vixit, quibus bonae artes & studia literarum floruerunt. Sunt qui hunc censent esse Curtium illum Rufum (v. Tacitus Annal. lib. XI. Plinius lib. 7. epistol.) qui iam inde à Tiberii temporibus Rempublicam attigit; & cui dum Africae proconsuli velut comes & sectator haereret, in oppido Adrumeto, circa medium diei, in porticu mulieris figura humana grandior pulchriorque sese obtulit, eique provincia praefuturum eum, & ibi moriturum praedixit. Africanam enim cum imperio obtinuit, & triumphalia insignia adeptus, atque ibi defunctus, fatale praesagium implevit. Suetonius Curtium Rufum inter claros Rhetoras recenset: in manuscriptis enim eius argumenti codicibus, capitulum Catalogus, seu Index brevis, reperitur, in quo Porcio Latroni Q. Curtius Rufus subiungitur.

XIV. Raderus dicto loco. Item tertio loco è Suetonio, & quarto è Tacito & Plinio petitum, omnes prope hodierni scriptores, praeter Ferrivarum eundem existimant, rhetorem inquam & causidicum, declamatorem & oratorem simulque scriptorem rerum Alexandri & quaesorem, praetorem, consulem, & demum proconsulem Africae. Ioannes Maria Catanus Plinii minoris interpres, P. Pithaeus, Brissonius, Lipsius, Puteanus, alii, quamvis nullum ex omni antiquitate auctorem proferre, aut testem excitare possent, coniecturam tantum è loco lib. IV. & X. du-

XV. Iu-

CVRT. scripsisse sub Claudio. Sub Vespasiano, iuxta alios.

XV. Iustus Lipsius ad Tacitum II, 20. ubi mentio est Curtii Rufi. *Est qui hunc
censeat esse illum, qui memoriam scripsit rerum Alexandri, pater me Hercules & Latine. Modius
certe nosse, cuius censura Curtius non leuiter debet, restatium reliquit cognomen ei Ruffi tribui à li-
bris. Pugnare tamen etas uideatur, siquidem ad Augustum referenda illa sunt à libro eius X.
Proinde iure meritoque &c. Sed non sunt: nec quicquam hic de fide Julio, et nugantur.
Resistant sequentia: quoniam Augustus cum ad Imperium uenit, non extincti bellorum facer, non
gladios condidit, sed accendit, eduxit. Refutat & ille locus à libro IV, de urbe Thyro. Multis ergo
casibus defuncta &c. Nam ait & agrosit longam pacem in re Romana. An ea sub initia
Augusti? imo uiginti annorum bella. Itaque prior illa ad Cais Caligula cadem, & confusio-
nem que secuta: Senatu imperium abrogante; milite & plebe stabiliente. Hæc sunt illa sine
capite discordia membra; & Claudius ipse, nouum sidus.*

XVI. Raderus dicto loco. *Ita Briffonius, Lipsius, Pucanus, alii, Claudio impe-
rante putant historiam à Curtio conscriptam; & noctem illam quam extremam imperio inminero
existimabant, referendam ad noctem qua Caligula cadem est insecuta, & ita in priore etiam Cur-
tii editione sentiebamus.*

XVII. Ex Erycii Puteani in Q. Curtium præfatione. *Iturum uincis orbem Alexan-
der; scribitur, sed à Curtio scribitur, qui ut optimo atque eruditissimo uero uixit, aut certe illi pro-
ximo, sic præstare potuit, quod postea nemo affectus est. Solum enim nonnulli Augusti tempori-
bus eum floruisse, alii Claudii, quod uerisimile, imo uerum puto. Præterea quoque scribente
Tacito lib. XI. Annalium principis suffragio affectus est, cum hæc uerbis Tiberius dedecus nata-
lium eius retulisset, Curtius uidetur ex se natus, & quod dedecus? Tacitus obicit gladiatore
genitum quidam prodidere. quid igitur? genitum ad magna.*

XVIII. Ex Præfatione ad Lectorem editionis Antonii Candidi, quæ prodit
Lugduni 1591. *Caligula temporibus Curtium uixisse quidam existimant, quod cum ex historiis
hand facile colligi possit, in re dubia nihil pronunciamus.*

XIX. Ianus Rutgerus Variar. Lection. lib. I. c. 19. *Scripseram alicubi quendam
Curtii locum uideri à Luciano expressum esse, cuius eum studiosum fuisse multis argumentis doceri
posset. Venit ad me non multo post homo eruditissimus, qui hoc et inmanem auro non laud enota-
rat. Quomodo enim, inquiebat, Curtius Lucianum imitari potuit, cum is Lucano etiamnum puero
iam obierit? Curtium certe sub Augusto floruisse, saltem ipse te docere debuerat. ita enim lib. hist.
10. Sed iam fati admouebantur Macedonum genti bella &c. In quibus nouum illud si-
dus quod aliud sit, quam Iulium, de quo Horatius, hoc est Augustus? tum ego, quod Curtium
sub Augusto floruisse dicis, quam id uerum sit, mox uiderimus, certe non credidit, cuius tu aucto-
ritati multum tribuis, Iustus Lipsius. In enim ad XI. annal. Taciti id confutat. Et post pau-
ca Lipsii quoque coniecturam reuocans: *Mihi longefecus uidetur. Neque enim post Cais
cadem Imperium aut à pluribus experitum, aut ciuilibus bellis, ut Macedonicum illud cuius oc-
cassione hæc de Rom. Rep. inserit, laceratum fuit. Quod tamen necesse sit, si hic locus ex trahendus
foret. Sed ipse Lipsius hæc incerta sibi esse non negat, & utro se daturum manus proficietur, si
quis uero similiora adferre possit. Quod an nobis successurum sit, quid experiri uelut. Ego Vespasi-
ano Principe Curtium floruisse dico: & hæc ipsa uerba (lib. X.) in eius gratia speciem decore in-
serta esse. Sed id ostendendum est. Primum igitur, quod ait sine suo capite discordia mem-
bra trepidasse; De Galba, Orbone, & Vitellio aucti manifestum est. Sub illis enim dum eorum
quisque de principatu contendit, Resp. sine certo capite fuit. Unde Suetonius in Vespasiano eos mo-
tus non bella, uelut sub legitimo Principe, sed rebellionem uocat. Tum nox illa, quam Romani
pæne supremam habuerint, quæque nouum sidus illuxerit, obsecro te, quæ alia est quam**

ea quae Vespasianus Vellium profugavit? Id enim praelium nocte commissum esse vel è tertio Historiarum Taciti constat. Illa autem faces, quas cum extinxisse dicit, nihil aliud sunt quam bella civilia. quae omnia, ut Plinij verbis utar, salutaris exortus Vespasiani Principis aboleuit. Iam quod & hic non solum reuiescere imperium, sed etiam florere dicit, & lib. IV. in excidio Tyri, longam pacem sub Rom. mansuetudine agnoscit, de quo melius quam de Vespasiano dici possit? per quem Rom. Resp. tot Neronis passa, ut cum Vopisco dicam, caput extulit. Is enim est, qui post tot ac tam immanes bellorum furias pacem & tranquillitatem orbis terrarum reddidit: cuius beneficii monumentum & augustum illud Pacis templum esse voluit, quod eum condidisse scribit Suetonius, & omni generis natos, quorum aliquos etiam penes me sunt, quibus hodieque P. A. C. I. ORBI TER. inscriptum legitur. Postremo quod de perpetua, certe diuturna posteritate ominatur, ad quos nisi ad Vespasianos fratres referendum esset quibus superstitionibus non poterat non diuturnum esse eiusdem domus imperium. De mansuetudine eius pleni sunt historicorum libri. Hac ego cum dixissem, non grauate assensus est. Probat hoc iudicium Ioan. Loecenius in dedicatione Notarum ad Curtium.

XX. Caspar Barthius in epistola ad Ioan. Freinshemium. Memini Curtianam te recensionem polliceri. Eius scriptoris aetas parum est comperita haecenus doctis, qui longe eam ultra locant ac debebant, quos sibi ille affectatus (non sine aspersione spinarum) [Lipsum, ni fallor, intelligit] iudicij abstulit. Videtur enim belle demonstrare posse vix antiquiorem esse aeo Theodosiano, idque in dubiorum scriptorum Catalogo iam consignauimus. Idem Barthius Adversarius, 54. 7. Aetatem Curtii forte non tam vetus est quam censent etiam subtilissimi iudicii homines, & nos alibi prolixius opinaturi sumus.

Ita cum ex diuersissimis opinionibus alii nihil praeter nomen auctoris repererint, ut quem primo loco posuimus, alii nihil praeter gentem, ut quem II. alii putent coaetaneum Ciceronis fuisse, ut IV. V. alii sub Augusto vixisse, ut IV. VI. VII. & Tiberio, ut VIII. IX. X. (quomodo & Puteanus quodam Praefationis suae loco sentire videtur, & sentit Petrus Opperus in opere Chronographico) qui eundem faciunt cum Rhetore cuius Suetonius meminerit, ut XI. plerique & cum eo cuius Tacitus & Plinius ut XII. XIII. XIV. coque scripserunt Claudii temporibus, ut praeter dictos XV. XVI. XVII. aut Caligula, ut XVIII. denique Rugerhus XIX. (Cuius sententiam pluribus tuetur Vosius de Histor. Latin. I. 28.) Vespasiani; & Barthius XX. Theodosianis temporibus adferant, nostrae sententiae loco promemus verba quibus usus est.

XXI. Lipsius loco qui citatus est num. XV. Incerta haec mihi, fateor: & facile manuum dederò, si quis adferat verisimiliora.

XXII. Raderus dicto loco. Rogas meam sententiam? *απειρο* (quamvis in plurium opinionem omnino inclinem) fieri enim potest, nullum ex his omnibus quatuor, esse historicum de Alexandro M. auctorem, sed alium aliquem nobis ignotum, quod veteres omnes de illo tacerint, nullusque veterum, auctoritatem illius unquam de Alexandro praetulerit, aut laudarit.

XXIII. Raderus dicto loco. Haec tamen omnia ita à me de Curtio disputata sunt, ut nolim lectori pro oraculis, aut certa à meò ei obtrusa, coniectura nostra & aliorum sententia non insis fortasse columinis nititur, aut infirmo etiam tibicine fulcitur, certis enim & indubitatae antiquitatis uestigiis definita est. Quamvis Erycius Puteanus non dubites hunc ipsum Q. Curtium Rufum, de quo Tacitus & Plinius scribere, esse auctorem historiae de Alexandro Magno. nam de his agi non est, inquit, quod amplius dubitemus, si Tacitus, aut Plinius aliquam historiae huius mentionem fecisset, certis essemus. Nunc haeremus, & optamus magis esse, quam scimus.